

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

De consurrectione vitæ speculatiuæ, & spiritualis secundùm vires animæ superiores, id est, secundùm mediam partem hominis. Cap. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

intuitu vicatio, nunc vultus cordis, nunc vultum amati contempla-
ri non desinit, siccitate crescente (quæ lima caloris est) simul crescat
& ardor impatientiæ, & dolor angustia. Et hæc probantur occulti fi-
lij Dei. Nam aucto languore, tandem id agitur, vt quemadmodum
arbor in arido, sic ipse in nimio æstu totus deficiat & arefcatur, ac mat-
tyr amoris effectus cor, oraliter moriens, purgatorij nefcius, amo-
ris igne purgatus, ad patriam supernam euolet. Veruntamen licet
huiusmodi secure moriatur, quem nimius languor amoris viuere
non permittit, arbor tamen, dum fructus ex se speratur vberior, non
est aliquatenus euellenda. Hinc licet omnes patientes amoris impa-
tientiam sub hoc exercitio languere necesse est, nequaquam tamen
omnes moriuntur, discretionis regimine gubernati. Et ideo tales
fortes sint in expectando dilectum, prudentes aduersus diabolicas
invidias, visiones scilicet, & immisiones, nec stolidam facilitate mori
eligant, sed semper Dei laudes, sibi que nouas virtutes, patienter
uiuendo, procurent, ac rationis moderamine quantum value-
rint se compescerent, & tempus à Deo præfixum expectantes, viam
amoris regiam, quaqua versum duxerit, per amara, dulcia, læta, vel
tristia, ac similes amoris impetuosi turbines libera fronte gradiantur.
Tandem enim tempore constituto, contemplationis alas reci-
pient, & volatu celerrimo, Dei visuri arcana, calorum abdita pene-
trabunt.

*De consurrectione vitæ speculatiuæ, & spiritualis, secundum viros
animæ superiores, id est, secundum mediam partem
hominis. Cap. XIII.*

EXpediri de consurrectione spiritualis vitæ, quantum ad partem
hominis inferiorem, iam prosequamur eandem, prout in superi-
oribus animæ viribus feliciter actitur. Quam vtique fidelis
anima promeruit in eo, quod de cunctis suis desolationibus per mor-
tificationem propriæ voluntatis, interni gaudij sibi libamentum con-
fecit, & in Dei manibus cum illo se offerens, de eo, quod ad honorem
suum pati sibi concesserit, iucundatur. Hoc enim, ni fallor, si sic per-
fecerit, nunquam tam intimo gaudio refectus fuit, quia nil puto dul-
cius amatori, quam vt se sentiat omnino sub dilecti sui voluntate re-
ductum, si tamen per omnes prædictos gradus prius ascenderit, quam-
uis non omnibus modis prædictorum exercitiorum usus sit. Non

Aaaaa 3 enim

enim omnes necessarios esse dicimus, sed tamen fundamenta virtutum, quae sunt humilis obedientia in agendo, & mortificatae voluntatis patientia in sustinendo, omnino esse necessaria confirmamus. Quia cum quicquid amor dare voluerit, vel auferre, in hoc pacem & complacentiam inuenit, & se perfecte renuntians, in Deum per amorem, ad prosequendum diuinum beneplacitum, secundum sui totalitatem transfuderit, in hoc eius spiritus immobilis, & liber perseverat, eò quòd in aduersitatibus sine retractione voluntatis ambulat, & habilis effectus cum Deo immediatam vnionem experiri meretur. Propter omnimodam enim voluntatis vnionem Deum in se sentit secundum plenitudinem gratiarum & donorum, quasi viuendam sanitatem essentiae suae, & omnium operum suorum. Et ex inde tandem sequitur vigorosa quaedam consurrectio, partem hominis superiorem, scilicet supremas animae vires, illuminans, ad perfectionem deducens, ampliori gratia & dignitate ditans, ipsiusque Dei maiorem similitudinem imprimens, ita quòd in ea Deus fulgentiori claritate coruscans, opulentas influentias donorum suorum ingerit, spiritum nostrum stabilienti, clarificantium, & locupletantium. Sed hac influentia diuina exigit effluxum, & cum omnibus infusis diuitijs in suam originem petit refluxum, omnia collata reperens cum virtute, & amplius exigens, quam vlla soluere posset creatura. Et in hac consurrectione Deus occurrens, multa mirabilia reuelat: nec mirum, quia gradus eius, & habitudo sublimior est & Deo similior, quam prioris, eò quòd supremas vires animae insignius ad actualitatis suae perfectionem deducuntur.

Vnio immediata voluntatis dicitur hic, qua voluntas plenissime ita solida Deo adheret, ut nullius eius donum amet, sed siue concedatur, siue auferatur, nihil omnino curat: eiusque beneplacita voluntate contenta.

Hanc igitur consurrectionem, quae in plenitudine diuinae gratiae peragitur, cooperante propria indultia & argumentositate, simile possumus fronti tribus riuulis diffluenti. Est autem fons iste plenitudo gratiae in vnitate spiritus infusione diuina saturientis. Quia gratia fontaliter in vnitate spiritus nostri se tenens essentialiter immanedo, tribus riuulis operationis diuinae deriuatur in tres intellectuales animae vires, velut in tres alueolos actualiter se diffundendo. Primus ergo riuulus ab vnitate spiritus in ipsam vim memoratiuam diffuens, est quaedam mentalis, simpla & vniformis serenitas, nullis qualiumcunque formarum discretionibus variata, sed supra omnia sensibilia vel sensitua, phantastica, imaginaria, ac vniuersa praepedieta, memoriam eleuat, & in vnitate spiritus stabile reddit. Nam à summis ad ima aquarum more defluitans, vniuersos alueolos virium tam supremarum, quàm infimarum pertrahit, & eos more marini refluxus ad sua recurrere originem,

Fons trium riuulorum.

Riuus operationis diuinae in memoriam.

nem; super omnem multipliciter & officiorum occupationes sustol-
lit, ac mentalem in homine simplicitatem creans, tribuit *vnitatem* Ephes. 4.
spiritus in vinculo pacis. Sic homo secundum intellectualem memo-
riam, velut in serenitatem ætheream eleuatur, & ab omnium forma-
rum incurfibus, & temporalium mutabilitatibus deputatur. Nam
per hoc simplex, serenum, & infusum sibi lumen inuenit se recolle-
ctum, stabilitum, penetratum, & anchoratum in vnitatem suæ mentis,
& in nouum spiritualis vitæ gradum eminentiorem prioribus consti-
tutum. Et hic vnitatem spiritus sui, veluti quandam propriam possi-
det mansionem. Ac vnitas ipsa per Dei dona simplicemque intentio-
nem ad illam excellentissimam inclinabitur vnitatem, in qua cum
omnibus Sanctis Pater & Filius nexu sancti Spiritus sunt vniti.

Secundus autem ritulus ab vnitatem spiritus in ipsam vim intelle-
ctiuam defluens, est quedam spiritualis claritas, influentia sua no-
strum intellectum, & rationem ad quatuor virtutum exercitia cogno-
scenda, & ad arcana sacræ Scripturæ discretionis acumine penetran-
da, multiformiter illustrans, & reuelans in omnibus virtutibus lucu-
lentissimam veritatem. Vnde sicut sol materialis radijs suis vniuer-
sum perlustrat, clarificat, & fecundat mundum; sic diuina claritas,
quæ (prout hic sumitur) est quedam interna apparitio Dei, scilicet
intelligentia quedam ex Deo fluens, quæ nostram internitatem aper-
tam conseruat, & intellectum nostrum super omnem tumultum ima-
ginationum & cogitationum in puro quodam & nudo silentio su-
perexaltat. In quo noster intellectus attingit ipsum eloquium Dei,
quod est internum quoddam susurrum; faciens nos intelligentes.

Quo nimirum habiles efficiuntur, ad suscipiendam *omnem veritatem*, Ioan. 16.
quam nos Dei spiritus intrinsecus edocet. Et sic noster intellectus
ad eloquium Dei semper eleuatus permanet. Hæc, inquam, claritas
in superiori mente resplendens, effundit in omnes vires inferiores,
lucidos & splendentes radios, scilicet sapientiam, scientiam, clarum
intellectum, rationalem considerationem & discretionem in omni-
bus virtutibus, quibus in anima regnum Dei perornatur. Sed amor,
qui Deus est, sine mensura regnat in puritate spiritus nostri, veluti
carbonum ardentium flamma stridens, igneo amore incendens &
inflammas cor nostrum & voluntatem, sensus & affectum, & omnes
animæ vires in amorem modinescium, & impetuosum transferens,
prout postea clarius videbitur. Veruntamen efficacia claritatis hu-

ius nequaquam nostræ facultati subiacet, licet nostris ingiter insit animabus; sed Deus secundum inuestigabile beneplacitum suæ voluntatis, eam pro loco & tempore pandit & abdit, dat & accipit, & ad nutum suum silere facit & loqui. Illustrati tamè lumine claritatis huius, reuelationibus, aut attractione superiori necessario non indigent, quoniam eorum vita, conuersatio, mansio, & omnis intrinseca habitudo, super sensualitatem existit in spiritu, vbi Deus ipsis vel alijs necessaria, quæ voluerit, reuelat. Hic igitur oculis suis intellectualibus iam clarificatis prouidè consideret, an in omnibus perfectam Christi similitudinem gerat, non solum secundum humanitatem, sed etiam secundum eius diuinitatem, quia *ad imaginem & similitudinem* Dei creati sumus. Deinde se ad intellectualem eleuet veritatem, scilicet, sublimem Dei naturam cum personalibus proprietatibus & attributis, quantum creatum lumen ostendere sufficit, considerans. Quia nõ decet tam immensæ bonitatis naturam infecunditate mortua steriles cere, sed in inuestigabilis excellentia virtutibus & operibus ditescere. Consideratur enim diuinitatis natura, vt immensæ quædam simplicitas, inscrutabilis profunditas, inaccessibilis altitudo, incomprehensibilis latitudo, æterna longitudo. Vt silens quædam & tranquilla caligo, vasta solitudo, requies æterna Sanctorum, commune fruibile suipius & omnium beatorum: & plura similia miranda considerari possunt in hoc infinito pelago deitatis. Porro, licet propter nostrorum sensuum rusticitatem, quibus & per quos loquimur, sensibiles similitudines proferimus, in veritate tamen bonum immensum & simplicissimum intellectualibus oculis aspicitur. Deinde consideret personarum proprietates, & attributa, Patrem scilicet omnipotentem esse potentiam & maiestatem, creatorem & conseruatorem, motorem, principium & finem causamque primariam omnium creatorum; Ac Filium eius vnigenitum in inuestigabilem esse sapientiam & veritatem omnium creaturarum, vitam & exemplar, artis paternæ regulam infallibilem, deitatis oculum abdita cuncta peruidentem, gloriæ paternæ splendorem, electos iuxta singulorum merita perlustrantem. Spiritum denique sanctum incomprehensibilem esse largitatem charitatis, misericordiam inestimabilem pietatis, pelagum inscrutabilis bonitatis, torrentem cælicolas omnes inebriantem indeficientis voluptatis, flammam igneam omnia in fauillam redigentem, deificæ vnitatis preparatorem, & introductorem ad gaudium æternæ felicitatis, nexum & complexum Patris

Genesi.

Consideran-
do quænam
in diuina
natura.

Consideran-
do quænam
personarum
proprietates.

Patris & Filij, omniumque Sanctorum in fruendo delitijs ac diuitijs deitatis, ac infinita similia. Denique licet incomprehensibilis plenitudo diuitiarum Dei nos in admirationem operum diuinorum sustolat, præcipue tamen largiflua communicatio diuinæ naturæ, stupore suæ effluentis super omnia redditæ onitos. Cùm scilicet cõtemplamur incomprehensibilem deitatis essentiam esse commune fruibile Dei & omnium beatorum, ac diuinæ personæ, se suis effluxibus & operibus communicare (in bonis gloriæ, gratiæ, vel naturæ, in supernaturalibus vel naturalibus) omnibus creaturis, rationalibus, irrationalibus, intellectualibus, materialibus, & immaterialibus, pro dignitate, captu & indigentiâ singularum. Et hinc ei nascitur admiratio quædam ineffabilis, ex qua sublimis oritur in diuinâ bonitate confidentia, quoddamque præcipuum internum spiritus gaudium, cunctas animæ potentias, & ipsam spiritus vnitatem penetrans & complectens. Ex quo nimirum denuo tertius riuulus oritur ab vnitatis spiritus in ipsam vim amatiuam defluens.

Riuus diuinæ operati-
onis in vim
amatiuam.

Hic autem riuulus est infusio quædam ignis spiritualis, voluntatem amore silentiæ tranquillo penetrans & accendens, ac magnificis diuitijs & delitijs inundare faciens. Nam gaudium prædictum sancti Spiritus & afflatio diuini amoris ex plenitudine fontis gratiæ riuum istum eliciunt voluntatem ignea qualitate succendentem, & in vnitatis fauillam omnia redigentem, omnes animæ vires opulentis muneribus ingenuitate præcipua perfundentem, ac amorem quendam, eò subtiliorem & laboris expertiorem, quo spiritualiorem in ipsa voluntate creantem. Calor autem huius ignei amoris tam vehemens est, quod totos nos per ardorem comburere & inflammare nititur. Qui cùm perfectè spiritum in vnitatis complectitur, tunc spiritus viuacitatem attingit, abyssales Dei diuitias spiritum degustare faciens, ita quod omnia interiora eius mirabili quædam oblectatione commouentur. Et exinde protinus anhelatio confurgit & consistit in amoris vnitatem. Nam spiritus amans diuinam amorem inuocat, vt in abyssum suæ infinitatis illum deuoret & consumat, vbi vniuersi spiritus in operibus suis deficiunt, & ipsi fruiioni cedunt. E contra verò diuinus amor in nobis permanens & nos in ipso, ac omnia bona opera nostra nobiscum operans sine voce, cum intellectuali impressione, clamore valido iugiter ingerit, dicens: Soluite quod debetis, amate * amorè vos æternaliter amantem. Hac enim vox est excitatio vel agitatio quædam

Anhelatio
in amoris
vnitatem.

* Aliàs a-
matorem.

Bbbbb

interna

interna in nostro spiritu, omni tonitruo materiali terribilior, cuius clarificatio calum nobis apperit, & lumen aeterna veritatis ostendit.

Amor sine
silio.

Et quia nunquam amor silet, quanto plus amamus, tanto ardentius amare concupiscimus, donec ardor amoris tam intemperatus efficitur, quod ipsum amoris exercitium inter nos & Deum vadat, & redeat, more fulguris coruscantis, & tamen comburi non possumus. Is igitur, cui riuuli praedicti infunduntur, spiritualis efficitur, & diuino lumine luminosus: quia gratia in vnitatem spiritus, veluti fons viuus scaturiens, per potentiarum riuulos effluens, suae fecunditatis efficaciam, virtutum operibus manifestat: sed refluxum omnium riuulorum ad originem suam locum expostulat. Nam Deus mare quoddam est infinitae magnitudinis, fluxum iugiter faciens & refluxum, ac electorum mentibus infundens aquas gratiae vel gloriae, iuxta dignitatem vel indigentiam singulorum, easque cum alueis suis vniuersis, usque ad minimam guttam, etiam cum visura repetens & resorbens. Praecipue tamen exigit (vt dictum est) a nobis diligere iuxta magnificentiam suae dignitatis.

Deus cur
comparatur
mari.

Amor beatorum
qualis.

Quod quia nulla prorsus creatura perficere potest, omnis amans spiritus in hoc salutare mandatum deficit. Vnde fidelis amator solvere cupiens quod periturum, summis innixus viribus proprium modum excedit. Et in ipso excessu vagabundus diligit sine modo, totisque precordiis volens, sed nequens opus perficere virtutis infinitae, cum tamen finita sit virtus omnium creaturarum. Sed amor impatiens, nec de impossibilitate solatium accipiens, nec de difficultate remedium, licet sua deficientia labefactatus fuerit, vires tamen resumens ad praesumptum opus exequendum, toto spiritu renouatur, quatenus Deus iuxta suam exigentiam & secundum amoris desiderium diligatur. Huius denique rei gratia glorificati spiritus vniuersi iugiter in vnam amoris flammam conglobantur, vt exactum opus dilectionis, quod per se nullus adimplere sufficit, saltem in vnum flammeum amoris cuneum conglutinati, valeant aliquatenus consummare: quod tamen vniuersae creatura foret impossibile. Vnde amor vnum eligit ex duobus, aut opus praesumptum perficere, aut ardore superferendo liquefactus in sua deficientia prorsus annullari. Et licet neutrum assequi potest, in hoc tamen luminosa ratio mirifica voluptate iucundatur, quod dilectus suus tam diues & excellentissimae maiestatis est, vt omnem creaturam virtutem infinitum excedens, a nulla prorsus, quam a sua propria dilectione, pro magnitudine suae dignitatis ametur.

Electio a
moris.

De con-